



ATRIJ KNEŽEVA DVORA Najiščekivaniji koncert Dubrovačkih ljetnih igara

POGORELIĆ

Mada ga prati glas da je ekstravagantan, ovaj put sve je svirao čak previše čisto i savršeno

piše Jelena Sviben

Jedan od najiščekivanijih koncerata na ovogodišnjim Dubrovačkim ljetnim igrama svakako je onaj Ive Pogorelića, održan 18. kolovoza u atriju Kneževa dvora.

Ivo Pogorelić jedan je od onih glazbenika koje prati svojevrsna "slika" koje se ne mogu riješiti, pa se tako o interpretacijama ovog pijanista vrlo često kaže da ih možemo ili voljeti ili ne voljeti, no ni u kom slučaju ne možemo ostati ravnodušnima. Od samih početaka njegove karijere dulje od 40 godina, od danas već legendarne anegdote kako je Martha

Argerich 1980. godine napustila žiri Chopinova natjecanja nakon što Pogorelić nije ušao u finalnu etapu, prati ga glas "genija" čije su interpretacije "individualističke" i "neortodoksne", a neki će reći i "ekstravagantne" i "ekshibicionističke", primjerice zbog izrazito sporih tempa zbog kojih skladba gubi oblik pa zvuči dekonstruirano, zbog ekstremnih dinamičkih nijansi ili pak zbog toga što se ne boji grubog i neuglađenog zvuka.

NAGLASAK NA GESTI Međutim, ako bismo željeli sažeti dojam Pogorelićeva koncerta u Dubrovniku, mogli bismo reći da je sve bilo "previše čisto i savršeno da bi se moglo nazvati ekstravagantnim".

Pogorelićeva izvedba "Treće engleske suite u g-molu" J. S. Bacha u "Preludiju" je imala izražen puls s jakim naglascima, a "Allemande" je bio tečan i pokretljiv, s izraženom melodijom te pianom i nježnim momentima kod ponavljanja.

"Courante" je izveden ležerno, s postepenim dovodenjem do vrhunca na polovici stavka, dok je "Sarabanda" ostavljala dojam improvizacije ili kao da su note "senza misura". "Gavotte" je zvučao tiho, pokretljivo i zaigrano, a "Gavotte II" ili "Musette", stavak čiji naziv sugerira zvuk gajdi, ostavio je pastoralan dojam.

Završni "Gigue" izveden je ener-

gično, s većim naglaskom na gesti negoli na pojedinačnim tonovima.

TIŠI DIJELOVI U izvedbi Beethovenove "11. sonate za klavir u B-duru", op. 22, Pogorelić je istaknuo šaljiv karakter prve teme odrješito naglašavajući staccata i sforzata, dok je druga tema zvučala tiše, ali ne mekano ili elegantno; tiši dijelovi ovoga stavka općenito se nisu doimali kao "kontrasti" snažnijima, već je u pitanju bilo stišavanje koje je "čekanje" do sljedećeg "ispada". Drugi je stavak zvučao pokretljivo i sugestivno. U lijevoj ruci čuo se jasan puls, dok je melodijska dionica bila ispjevana s izražaj-

nim rubatima. Molski dio stavka započeo je kao dramatična najava nečeg velikog da bi se zatim stišao i postao po tonu mekan, a po dojmu tajanstven. U trećem i četvrtom stavku Pogorelić je elegantno izvedenim dijelovima suprotstavljao one grublje izvede-

Izvedba "Treće engleske suite u g-molu" J. S. Bacha u "Preludiju" je imala izražen puls s jakim naglascima, a "Allemande" je bio tečan i pokretljiv, s izraženom melodijom te pianom i nježnim momentima kod ponavljanja



ne, na primjer "Minore" u trećem stavku, u kojem je snažno isticao akorde i sforzata.

Na programu su bile i dvije skladbe Frédérica Chopina, "Barkarola" op. 60 i "Preludij u cis-molu" op. 45, koje je Pogorelič interpretirao vrlo mirno. U "Barkaroli" se glavna tema javlja nekoliko puta tijekom skladbe, ali ne uvijek u istom obliku i svaki put se pruža prilika da je se izvede snažnije, s više zanosa nego ranije. U Pogoreličevoj interpretaciji, međutim, ti "zanosi" nisu bili u obliku kontrasta, nečeg drugačijeg od onog prethodnog (osim na samome kraju skladbe), već u obliku širenja ili skupljanja izvođačke geste, tako da je ova "Barkarola" više ostavljala dojam "vode" negoli "pjesme" gondolijera. "Preludij" je interpretiran u tempu koji stvara dojam da skladbu slušamo "pod mikroskopom", odnosno da se melodijski elementi mogu razabrati samo ako ih znamo unaprijed jer se više od oblika melodije ističu pojedinačni akordi, a završni "ad libitum" dio izveden je tiho i ne prebrzo, tako da sve zajedno ostavlja dojam solemniteta, ili možda tuge, ali ne one sentimentalno izražene nego one koja se potiskuje ispod staložene vanjštine.

STRAH OD SCARBA Posljednja na programu bila je izvedba Ravelove skladbe "Gaspard de la nuit" u kojoj se tri stavka temelje na tekstovima iz istoimene zbirke Aloysiusa Bertranda. U prvome stavku, "Ondine", nazvanome po vodenoj nimfi koja se nesretno zaljubila u čovjeka, melodijski elementi izvedeni su čisto i jasno, a zvuk elemenata koji predstavljaju kretanje vode bio je kristalan, bez mekoće. Snažniji dio, koji može predstavljati nimfinu ljutnju zbog neuzvrćene ljubavi, zvučao je snažno i glasno, ali ne grubo.

Nakon mirnog stavka "Legibet", interpretacija stavka "Scarbo", nazvanog po patuljku-vražićku koji se pojavljuje u noćnim morama, zbog energičnosti je zvučala kao Scarbo koji plaši, ili kao strah od Scarba, a ne samo prizor Scarba koji izvodi svoj ples. U interpretaciji se posebno istaklo usporenje i smirenje u drugoj polovici stavka, gdje se motiv iz Scarbova plesa pojavljuje u melodijskom obliku, što je zbog tempa i boje zvuka u Pogoreličevoj interpretaciji zvučao sličnije stavku "Ondine" negoli ostatku trećeg stavka. ▯